رویش روان شناسی، سال۱۳، شماره ۹، شماره پیاپی ۱۰۲، آذر ۱۴۰۳
Rooyesh-e-Ravanshenasi Journal(RRJ),13(9), 2024

نقش تعدیل‌کنندگی سبک دلبستگی زنان در پیش‌بینی رضایت زناشویی آنان بر اساس اعتیاد همسرانشان به اینترنت

The Moderating Role of Women's Attachment Style in Predicting Their Marital Satisfaction Based on Their Husbands' Internet Addiction

سحر صالح بک
کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی- خانواده درمانی، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.
سمانه بهزادپور (نویسنده مسئول)
استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علم و فرهنگ، تهران، ایران.

Sahar Salehbek
MA in Clinical Psychology- Family Therapy, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Science and Culture University, Tehran, Iran.
Samaneh Behzadpoor*
Assistant Professor, Department of Psychology, Faculty of Humanities, Science and Culture University, Tehran, Iran.
s.behzadpoor@usc.ac.ir

چکیده
پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش تعدیل‌کنندگی سبک دلبستگی زنان در پیش‌بینی رضایت زناشویی آنان بر اساس اعتیاد همسرانشان به اینترنت انجام شد. روش پژوهش توصیفی-همبستگی و جامعه آماری، کلیه زوجین ۲۰-۵۰ سال ساکن استان تهران در سال ۱۴۰۱ بودند. از این میان ۲۰۸ زوج به عنوان نمونه با روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به سؤالات پرسشنامه‌های رضایت زناشویی انریچ (EMS، فاورز و اولسون، ۱۹۹۳)، سبک دلبستگی بزرگسال هازن و شیور (AASQ، ۱۹۸۷) و اعتیاد به اینترنت یانگ (IAT، ۱۹۹۸) پاسخ گفتند. داده‌های حاصل با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد بین اعتیاد همسران به اینترنت و رضایت زناشویی زنان رابطه معناداری یافت نشد (P>۰/۰۵). بعلاوه سبک دلبستگی ایمن زنان با رضایت زناشویی آنان رابطه مثبت و معنادار (P<۰/۰۵) و سبک دلبستگی اضطرابی-دوسوگرا و اجتنابی زنان با رضایت زناشویی آنان رابطه منفی و معنادار داشت (P<۰/۰۱). نتایج نشان داد دلبستگی در مجموع ۱۱ درصد واریانس رضایت زناشویی را تبیین می‌کند. همچنین سبک دلبستگی زنان (ایمن و ناایمن) در رابطه اعتیاد همسران به اینترنت و رضایت زناشویی آنان نقش تعدیل‌کنندگی نداشت. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت سبک دلبستگی زنان نقش مهمی در رضایت زناشویی آنان دارد اما اعتیاد همسرانشان به اینترنت بر میزان رضایت زناشویی آنان تاثیری ندارد.

واژه‌های کلیدی: *سبک دلبستگی، رضایت زناشویی، اعتیاد به اینترنت، زوج ها.*

Abstract
The present study aimed to examine the moderating role of women's attachment style in predicting their marital satisfaction based on their husbands' internet addiction. The research method was descriptive-correlational and statistical population was every 20-50-year-old partner who lived in Tehran in 1401. 208 partners were selected as samples through the convenience sampling method and They answered the Enrich Marital Satisfaction Questionnaire (EMS, Fowers & Olson, 1993), Hazan and Shivers Adult Attachment Questionnaire (AASQ, 1987), and Young Internet Addiction Test (IAT, 1998). Data were analyzed with Pearson correlation and regression analysis tests. The results showed that there was no significant correlation between husbands' internet addiction and women's marital satisfaction (p>0.05). In addition, there was a significant and positive relation between women's secure attachment style and their marital satisfaction (p<0.05) and a significant and negative relation between avoidant/ and anxious-ambivalent attachment style and their marital satisfaction (p<0.01). results showed that Attachment style explains a total of 11% of the variance of marital satisfaction. Furthermore, women's attachment style (both secure and insecure) cannot moderate the relation between husbands' internet addiction and their marital satisfaction. It can concluded that the women's attachment style significantly affected their marital satisfaction, but husbands' internet addiction didn't affect it.

Keywords: *Attachment Style, Marital Satisfaction, Internet Addiction, Couples.*

نوع مقاله : پژوهشی **دریافت : اردیبهشت ۱۴۰۳** **پذیرش: : خرداد ۱۴۰۳** **ویرایش نهایی: آذر ۱۴۰۳**

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

مقدمه

امروزه با توجه به گذر از دوران خانواده گسترده و محدودتر شدن روابط، خانواده هسته‌ای در مرکز توجه قرار گرفته است. قلب این خانواده زن، شوهر و رابطه آنهاست؛ بنابراین رابطه زناشویی به‌عنوان مهم‌ترین و بنیادی ترین رابطه انسان توصیف شده است (کارانانیسی[1] و همکاران، ۲۰۲۴). یکی از جنبه‌های حیاتی یک رابطه زناشویی، رضایتی است که همسران در رابطه خویش احساس و تجربه می‌کنند (رستمی و ابراهیمی، ۱۴۰۲).

رضایت زناشویی[2] یک سازه شناختی-هیجانی بوده و به‌عنوان ادراک زوج از اینکه شریک زندگی‌شان چه میزان از نیازها و تمایلات آنها را برآورده می‌کند، تعریف می‌شود (ظهیری و همکاران، ۱۴۰۰). این رضایت به سازگاری زوجین، کیفیت رابطه و تمایل به ادامه زندگی در آنها اشاره داشته و شامل هماهنگی میان شرایط موجود و مورد انتظار می‌شود (تقانی و همکاران، ۲۰۱۹). رضایت زناشویی یک مفهوم چندبعدی است و تحقیقات عوامل مختلفی از قبیل ویژگی‌های جمعیت‌شناختی، وقایع زندگی، عوامل مربوط به فرد، شریک و محیط را در میزان آن مؤثر می‌دانند (فلاحیان و همکاران، ۱۳۹۸). به بیان دیگر عوامل مؤثر بر میزان رضایت زناشویی را می‌توان به دو دسته عوامل کلی تقسیم کرد: عوامل بین‌فردی و درون‌فردی (مک نالتی[3] و همکاران، ۲۰۲۱). عوامل بین‌فردی عبارتند از ویژگی‌های مرتبط به همسر (ازجمله عوامل شناختی-هیجانی و رفتاری، شخصیت و سبک دلبستگی)، پویایی رابطه زوجی[4]، الگوهای ارتباطی، صمیمت، تعهد، عشق، موضوعات خانوادگی، و جنبه‌های مختلف محیطی مانند شرایط فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی. عوامل درون‌فردی نیز شامل ویژگی‌های شخصیتی فرد، نگرش، هیجانات، انگیزه‌ها، نیازها، و سبک دلبستگی است (چراغی و ابراهیمی، ۱۳۹۹؛ اوراکی و فردآقایی، ۱۳۹۸؛ طهرانی ازاد و مجتبایی، ۱۳۹۸). در میان عوامل بین‌فردی، یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که به ویژگی‌های رفتاری همسر مرتبط بوده و بر رضایت زناشویی اثرگذار است، اعتیاد به اینترنت[5] است (نامنی و حسینیان، ۱۴۰۰).

در پی گسترش روزافزون استفاده از اینترنت، تأثیر آن بر روابط زوجین امری بدیهی است. در پژوهشی که بر روی زوج‌های جوان انجام شد مشخص شد که استفاده زیاد از اینترنت بر رابطهٔ زوجی ۴۵ درصد از آنها اثرات منفی داشته است (ولی‌زاده وهمکاران، ۱۳۹۹). البته تأثیرات استفاده از اینترنت بر روابط زوجین، همانند یک شمشیر دو لبه است؛ زیرا پژوهشگران در کنار کارکردهای منفی، کارکردهای مثبتی را نیز برای آن مطرح نموده‌اند (پروسنتنس[6] و همکاران، ۲۰۱۹). اندرسون[7] و همکاران (۲۰۱۷) اظهار داشتند که استفاده فراوان از اینترنت آسیب های متعددی در پی دارد که ابتدایی ترین آن تخریب ارتباطات بین‌فردی است. به‌عبارت‌دیگر یکی از مهم‌ترین تأثیرات منفی که استفاده از اینترنت می‌تواند بر روابط زوجین داشته باشد، کاهش زمان ارتباط زوجین با یکدیگر، جدایی فیزیکی و در نهایت کاهش کیفیت ارتباط آنها است؛ زیرا استفاده بیش از حد از آن سبب کاهش انگیزه برای تعامل با همسر شده، همدلی، صمیمیت و توانایی حل تعارضات زوج و در نهایت رضایت زناشویی را کاهش می‌دهد (ساتیسی[8] و همکاران، ۲۰۲۳؛ ایرانی و رضایی، ۲۰۱۹). از دیگر سو، امروزه یکی از مثبت‌ترین نکات این فناوری برقراری ارتباط زوجین در زمان‌هایی است که دور از هم بوده و به این واسطه امکان تماس تصویری برای آنها فراهم می‌شود (فوچ[9]، ۲۰۲۱). تظاهر تأثیرات منفی و مثبت ممکن است به دلیل عوامل متعددی از جمله میزان و نحوه استفاده افراد، پویایی رابطه زوج، تجارب گذشته، برداشت آنها از میزان و نحوه استفاده همسرانشان و عوامل روان‌شناختی مرتبط با زوجین باشد (ساتیسی و همکاران، ۲۰۲۳؛ حسینی و نیکنام، ۱۳۹۹). بصورت کلی این عوامل روانشناختی را می‌توان زیرمجموعه عوامل درون‌فردی قدرتمندی دانست که بر رضایت زناشویی اثرگذار است (کارنی و برادبری[10]، ۲۰۲۰) و در این میان سبک‌های دلبستگی زوجین یک عامل اساسی و قدرتمند در این رابطه به نظر می‌رسد.

1. Karananeethi
1. marital satisfaction
3. McNulty
4. marital dynamics
5. internet addiction
6. Procentese
7. Anderson
8. Satici
9. Fuchs
10. Karney & Bradbury

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

دلبستگی، مجموعه‌ای از برداشت‌های ذهنی فرد درباره خود و دیگران است که از تجارب گذشته وی در ارتباط با چهره دلبستگی اولیه[1] (مادر-مراقب اولیه[2]) شکل می‌گیرد (ایستویک[3] و همکاران، ۲۰۲۳؛ چاپیک[4] و همکاران، ۲۰۱۹). گرچه نظریه دلبستگی در ابتدا اساساً برای توضیح رابطه عاطفی نوزاد و مراقبان اولیه طراحی شده است، اما پژوهشگران معتقدند که دلبستگی عامل مهم تجارب افراد در طول زندگی است به‌نحوی‌که کیفیت دلبستگی اولیه، نقش مهمی در زندگی عاطفی بزرگسالان داشته و این تصویر ذهنی در آینده به‌عنوان الگویی برای روابط صمیمانه خواهد بود و افراد از این الگوهای اولیه به‌منظور تفسیر روابط با همسرانشان استفاده می‌کنند (ایستویک و همکاران، ۲۰۲۳؛ بخشی و انصاری، ۲۰۲۲؛ گراوند، ۱۴۰۱). تحقیقات متعددی در این زمینه نشان می‌دهد که سبک دلبستگی نقش اساسی و مهمی در پیوندهای آینده بزرگسالان نظیر روابط عاشقانه ایفا کرده و بصورت قابل توجهی رضایت زناشویی آنان را پیش بینی می‌کند (فاطیما[5]، ۲۰۲۴؛ بوگاتی و وولی[6]، ۲۰۲۴).

به‌طورکلی پژوهش‌های متفاوت نشان می‌دهند که رشد سریع فناوری و گسترش استفاده از اینترنت، اثرات مثبت و منفی فراوانی بر رضایت زناشویی دارند (حسینی و نیکنام، ۱۳۹۹؛ ساتیسی و همکاران، ۲۰۲۳). اما همانگونه که پیش‌تر ذکر شد، رضایت زناشویی ماهیتی چندبعدی داشته و از عوامل متعددی از جمله مسائل درون‌فردی و بین‌فردی تأثیر می‌گیرد؛ بنابراین بررسی نقش عوامل تعدیلگری که رابطه این دو متغیر را تحت‌تأثیر قرار می‌دهند، حائز اهمیت می¬باشد. به نظر می¬رسد در میان این عوامل درونی سبک دلبستگی نقش پررنگ‌تری دارد؛ زیرا سبک دلبستگی افراد به‌عنوان یک عامل قدرتمند برای تبیین تفاوت‌های روانشناختی افراد از جمله نگرش، نیازها، انتظارات، هیجانات، عوامل بین‌فردی و روابط عاشقانه می¬باشد (ایستویک و همکاران، ۲۰۲۳). بعلاوه سبک‌های دلبستگی ترکیبی از بافت اولیه فرد و تجارب گذشته رانشان داده و زنجیره شناخت-هیجان و رفتار افراد را در تعاملاتشان، خصوصاً روابط نزدیک و عاشقانه تشکیل داده (گراوند، ۱۴۰۱) و رضایت زناشویی را متاثر می¬سازند (بدیر و همکاران، ۲۰۲۰؛ یو و جو ، ۲۰۲۲؛ شفیق و همکاران، ۲۰۲۳). بنابراین با توجه به اینکه مطالعه ادبیات پژوهش نشان داد رضایت زناشویی در خانم‌ها پایین‌تر و استفاده مردان از اینترنت بیشتر گزارش شده است (پیغمبری و همکاران، ۱۳۹۹؛ چانگ و فو[7]، ۲۰۲۳؛ ماری[8] و همکاران، ۲۰۲۳)، پژوهش پیش رو با هدف بررسی نقش تعدیل-کنندگی سبک دلبستگی زنان در پیش‌بینی رضایت زناشویی آنان بر اساس اعتیاد همسرانشان به اینترنت انجام شد.

روش

پژوهش حاضر توصیفی_همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه زوجین ۵۰-۲۰ سال ساکن استان تهران در سال ۱۴۰۱ بودند. حجم نمونه بر اساس فرمول گرین[9] (۱۹۹۱)، ۲۰۰ نفر برآورد شد که در نهایت پس از حذف داده های مخدوش تعداد ۲۰۸ نمونه زوجی جمع‌آوری شد. ابتدا پرسشنامه‌ها در دو نسخه کاغذی و الکترونیکی (برخط) طراحی شدند. سپس با روش نمونه‌گیری دردسترس، به‌صورت حضوری و از طریق قرار دادن لینک مخصوص در شبکه های اجتماعی (واتس اپ، تلگرام و اینستاگرام) در اختیار زوجین قرار گرفتند. در ابتدای پرسشنامه‌ها توضیحات لازم از جمله موضوع و هدف پژوهش، واجدین شرایط پاسخ‌دهی و راه برقراری ارتباط با پژوهشگر جهت آگاهی از نتیجه نهایی ارائه شد. سپس از آنها رضایت آگاهانه گرفته شد (بسته به شیوه اجرای کاغذی یا برخط). با توجه به اینکه شرکت کنندگان پژوهش حاضر زوج بودند، از آنها خواسته شد تا یک کد ۶ حرفی (به‌صورت ترکیبی از حروف انگلیسی و عدد مثل amk283) مختص خود انتخاب کنند، آن را به همسر خود اطلاع داده و هر دوی آنها این کد را وارد پاسخنامه خود کنند. بعلاوه طراحی پرسشنامه‌ها به گونه‌ای بود که با مشخص شدن جنسیت، فرد به سؤالات مختص خود هدایت می‌شد، بدین صورت که ترتیب سؤالات آقا شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه اعتیاد به اینترنت بود، ترتیب پرسشنامه‌های خانم نیز شامل بررسی اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه رضایت زناشویی و پس از آن سبک دلبستگی بود. ملاک‌های ورود به پژوهش شامل تاهل، داشتن حداقل ۲ سال سابقه زندگی مشترک و

1. Primary attachment figure
2. primary caregiver
3. Eastwick
4. Chopik
5. Fatima
6. Bugatti & Woolley
7. Chang & Fu
8. Mari
9. Green

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

نداشتن مشکلات جسمی و روانی و ملاک خروج نیز تکمیل ناقص پرسشنامه‌ها بود. در پژوهش حاضر اصول اخلاقی شامل عدم اجبار و اختیاری بودن پاسخ‌دهی به سؤالات، دریافت رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش، اصل ناشناس بودن داده‌ها و تخصیص کد به آزمودنی‌ها، محافظت از اطلاعات شخصی شرکت‌کنندگان و تفسیر نتایج به صورت گروهی و آگاه‌سازی آزمودنی‌ها از نتایج در انتهای پژوهش (از طریق قراردادن پست الکترونیکی پژوهشگر در اختیار ازمودنی ها) بطور کامل رعایت شده است. در انتها داده ها با استفاده از رگرسیون چندگانه و نسخه ۲۳ نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

ابزار سنجش

پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ[1] (EMS): پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ ارزیابی کلی از وضعیت رابطه زناشویی افراد به دست می‌دهد. این مقیاس توسط فاورز و اولسون[2] (۱۹۹۳) ساخته شد. این پرسشنامه ۴۷ سوال دارد که شامل ۱۲ زیرمقیاس است: ۱-پاسخ قراردادی ۲-رضایت زناشویی ۳-موضوعات شخصیتی ۴-ارتباطات زناشویی ۵-حل تعارض ۶-مدیریت مالی و اقتصادی ۷-فعالیت‌های اوقات فراغت ۸-روابط جنسی ۹- فرزندان و فرزندپروری ۱۰-خانواده، اقوام و دوستان ۱۱- مساوات طلبی ۱۲-جهت‌گیری مذهبی. این ابزار به‌صورت طیف لیکرت پنج درجه ای (کاملاً موافقم (۵) و کاملا مخالفم (۱)) طراحی شده است. نمره‌گذاری به دو روش صورت می‌گیرد. یکی نمره رضایت کلی از روابط زناشویی (مجموع نمرات ۴۷ ماده) و دیگری محاسبه نمرات مقیاس‌های فرعی. پژوهش اولسون و همکاران (۲۰۱۹) نشان داد ضریب همبستگی مقیاس رضایت زناشویی انریچ با مقیاس رضایت خانوادگی[3] از ۰/۴۱ تا ۰/۶۰ بود که نشانه روایی سازه این پرسشنامه است. در پژوهش فاورز و اولسون (۱۹۹۳) روایی محتوایی این مقیاس ۰/۸۱ و پایایی بر حسب آلفای کرونباخ ۰/۸۶ گزارش شده است. در پژوهش رایگانی و همکاران (۱۴۰۱) نیز ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۵ و در پژوهش اسدی و همکاران (۱۳۹۹) روایی به شیوه همسانی درونی ۰/۹۳ گزارش شد. آلفای کرونباخ نمره کل در پژوهش حاضر نیز ۰/۷۳ محاسبه شد.

پرسشنامه سبک دلبستگی بزرگسال هازن و شیور[4] (AASQ): این پرسشنامه بر مبنای سبک‌های دلبستگی سه‌گانه اینزورث (ایمن، اجتنابی و دوسوگرا) طراحی شده است (بارتلمئو و هورورویتز[5]، ۱۹۹۱؛ هازن و شیور[6]، ۱۹۸۷). این ابزار حاوی سه عبارت توصیفی از احساس‌های فرد درباره صمیمیت در روابط است که از پاسخ‌دهندگان خواسته می‌شود تا کاربرد هریک از آنها را در مورد خودشان روی یک طیف لیکرت ۷درجه‌ای (کاملا موافقم...کاملا مخالفم) نشان دهند. هازن و شیور (۱۹۸۷) پایایی بازآزمایی کل این پرسشنامه را ۰/۸۱ و آلفای کرونباخ را ۰/۸۷ محاسبه کردند. همچنین در پژوهش لوی و دیویس[7] (۱۹۸۸) همبستگی این پرسشنامه با خرده مقیاسهای پرسشنامه سبکهای عشق استرنبرگ[8] (۱۹۸۶) محاسبه شد. به این صورت که همبستگی سبک دلبستگی ایمن با خرده مقیاس‌های صمیمیت، تعهد و هوس به ترتیب ۰/۲۵، ۰/۱۹، ۰/۱۸ و همبستگی بین سبک دلبستگی دوسوگرا با این خرده مقیاسها به ترتیب ۰/۲۴، ۰/۲۱- ، ۰/۲۴- و همچنین همبستگی بین سبک ذلبستگی اجتنابی با صمیمت (۰/۳۲-)، تعهد (۰/۲۸-) و هوس (۰/۲۴-) بود که نشان دهنده روایی همگرای این پرسشنامه است. ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش بشارت (۲۰۱۱) برای سبک دلبستگی ایمن ۰/۸۵، ناایمن اجتنابی ۰/۸۵ و اضطرابی-دوسوگرا ۰/۸۴ گزارش شد. همچنین روایی محتوایی مقیاس دلبستگی بزرگسال با سنجش ضریب های همبستگی بین نمره های پانزده نفر از متخصصان روانشناسی مورد بررسی و تایید قرار گرفت (بشارت، ۲۰۱۱). وفاییان (۱۳۸۵) روایی همزمان این پرسشنامه را با مصاحبه ساختاریافته ماین برای دلبستگی ایمن ۰/۷۹، اجتنابی ۰/۸۴ و اضطرابی-دوسوگرا ۰/۸۷ گزارش کرده است. آلفای کرونباخ نمره کل در پژوهش حاضر نیز ۰/۶۱ به دست آمد.

پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ[9] (IAT): پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ یکی از معتبرترین آزمون‌های مربوط به سنجش وابستگی اینترنتی است که توسط یانگ[10] (۱۹۹۸) ابداع شده است. این پرسشنامه شامل ۲۰ سؤال بوده و آزمودنی‌ها باید به آنها روی یک مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای (به‌ندرت (۱)، گاهی‌اوقات (۲)، اغلب (۳)، بیشتراوقات (۴)، همیشه (۵)) پاسخ دهند. برای به‌دست‌آوردن

1 . Enrich Marital Satisfaction scale (EMS)
2. Fowers & Olson
3 . Family Satisfaction Scale
4. Adult Attachment Style Questionnaire (AASQ)
5. Bartholomew & Horowitz
6. Hazan & Shaver
7 . Levy & Davis
8. Strenberg
9. Internet Addiction Test (IAT)
10.Young

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

نمره نهایی، کافی است که نمرات تک‌تک سؤالات را با هم جمع کرد. نمره به دست آمده در دامنه‌ای از ۲۰ تا ۱۰۰ قرار دارد. پس از تعیین نمره نهایی، وضعیت آزمودنی مورد مطالعه به‌صورت زیر مشخص می‌شود: نمره ۴۹-۲۰ نشان‌دهنده کاربر با استفاده طبیعی و عدم اعتیاد به اینترنت، نمره ۵۰ تا ۷۹ در معرض اعتیاد به اینترنت (افراد در وضعیت خطر)، نمره ۸۰ تا ۱۰۰ نشان دهنده اعتیاد به اینترنت. درپژوهش ویدیانتو و مک موران[1] (۲۰۰۴) ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس ۰/۸۹ و روایی با استفاده از ازمون اسپیرمن براون ۰/۸۶ گزارش شد. در ایران علوی و همکاران (۱۳۸۹) برای پرسشنامه حاضر دو نوع روایی محتوایی و افتراقی (r=۰/۵۰) و سه نوع پایایی بازآزمایی (r=۰/۷۹)، همسانی درونی (r=۰/۸۸) و تصنیف (r=۰/۸۸) به دست آوردند . ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۸ نیز در پژوهش حاضر حاصل شد.

یافته ها

بررسی داده های دموگرافیک نشان می دهد که ۲۰۸ زوج (۲۰۸ زن و ۲۰۸ مرد) در پژوهش حاضر شرکت کردند. میانگین سن زنان ۳۷/۴۱ و انحراف معیار ۰/۸۱ و میانگین سن مردان ۴۲/۳۱ و انحراف معیار ۰/۷۹ بود. ۱۴۵ نفر از زنان (۶۹/۷ درصد) شاغل و ۶۳ نفر آنها (۳۰/۳ درصد) خانه دار بودند. ۱۵۷ نفر از مردان (۷۵/۵ درصد) شاغل و ۵۱ نفر از مردان (۲۴/۵ درصد) بدون کار بودند. ۴۲ نفر از زنان (۲۰/۱۹ درصد) دیپلم، ۱۲۰ نفر از آنها (۵۷/۶۹ درصد) تحصیلات کارشناسی و ۴۶ نفر (۲۲/۱۲ درصد) تحصیلات کارشناسی ارشد و دکتری داشتند. ۴۴ نفر از مردان (۲۱/۱۵ درصد) دیپلم، ۹۳ نفر از آنها (۴۴/۷۱ درصد) تحصیلات کارشناسی، و ۷۱ نفر (۳۴/۱۳ درصد) تحصیلات کارشناسی ارشد و دکتری داشتند. همچنین مدت زمان ازدواج ۶۵ زوج (۳۱/۲۵ درصد) بین ۵-۲ سال، ۵۸ زوج (۲۷/۸۸ درصد) بین ۱۰-۵ سال، ۲۹ زوج (۱۳/۹۴ درصد) بین ۱۵-۱۰ سال، ۲۰زوج (۹/۶۲ درصد) بین ۲۰-۱۵ سال و ۳۶ زوج (۱۷/۳۱ درصد) بالای ۲۰ سال بود. توزیع تعداد فرزندان نیز به شرح زیر است: ۷۶ زوج (۳۶/۵۴ درصد) بدون فرزند، ۶۳ زوج (۳۰/۲۹ درصد) یک فرزند، ۵۵ زوج (۲۶/۴۴ درصد) دو فرزند، ۱۱ زوج (۵/۲۹ درصد) سه فرزند و ۳ زوج (۱/۴۴ درصد) چهار فرزند.

جدول ۱ ماتریس همبستگی و آماره های توصیفی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

جدول ۱. ماتریس همبستگی و آماره های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیرهای پژوهش	۱	۲	۳	۴	۵	کجی	کشیدگی	میانگین	انحراف استاندارد
۱.رضایت زناشویی	۱					۰/۲۲	۰/۶۳	۱۴۱/۱۴	۱۵/۲۶
۲.دلبستگی اجتنابی	-۰/۲۰ **	۱				-۰/۷۵	۰/۱۴	۴/۱۸	۱/۶۹
۳. دلبستگی اضطرابی-دوسوگرا	-۰/۲۹**	۰/۱۵*	۱			-۰/۶۱	-۰/۳۱	۴/۷۸	۱/۶۳
۴.دلبستگی ایمن	۰/۱۶*	-۰/۲۷**	-۰/۰۳	۱		-۰/۶۰	۰/۴۳	۳/۴۹	۱/۷۳
۵. اعتیاد به اینترنت	-۰/۰۰	-۰/۰۴	-۰/۱۲	-۰/۰۴	۱	-۱/۶۴	-۰/۲۴	۳۸/۰۰	۳/۳۱

* P ‹ ۰/۰۵ **P ‹۰/۰۱

نتایج ماتریس همبستگی در جدول شماره ۱ نشان می‌دهد که سبک دلبستگی اجتنابی زنان (P<۰/۰۱، r=-۰/۲۰) و سبک دلبستگی اضطرابی-دوسوگرای آنان (P<۰/۰۱، r=-۰/۲۹) با رضایت زناشویی رابطه منفی و معنادار دارد. اما رابطه سبک دلبستگی ایمن با رضایت زناشویی در آنان رابطه ای مثبت و معنادار است (P<۰/۰۵، r=۰/۱۶). در این میان بیشترین همبستگی رضایت زناشویی با سبک دلبستگی اضطرابی-دوسوگرا است. همچنین نتایج نشان داد که اعتیاد همسران به اینترنت و رضایت زناشویی زنان رابطهٔ معناداری نداشت (P>۰/۰۵، r=-۰/۰۰). پیش از اجرای رگرسیون برای بررسی برقراری مفروضه های آن، ابتدا نرمال بودن داده ها با بررسی کجی و کشیدگی آنها به اثبات رسید (قرار داشتن داده ها در بازه ۲،۲-). بعلاوه مفروضه رابطه خطی متغیرها با کمک نمودارهای پراکندگی مورد تایید واقع شد.

1.Widyanto & McMurran

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

مفروضه عدم هم‌خطی چندگانه نیز با استفاده از آماره تحمل[1] و تورم واریانس[2] بررسی و تایید شد (آماره تحمل ۰/۹۹ و آماره تورم واریانس ۱/۰۰ بود).

جدول ۲- نتایج تحلیل واریانس و خلاصه رگرسیونی اعتیاد به اینترنت و سبک های دلبستگی بر رضایت زناشویی و تعامل اعتیاد به اینترنت و سبک های دلبستگی

گام	متغیر	ضریب تعیین (R2)	R2 تعدیل شده	بتا	سطح معناداری	F
۱	اعتیاد به اینترنت	۰/۰۰	۰/۰۰	-۰/۰۲	۰/۷۷	۰/۰۸
۲	دلبستگی ایمن	۰/۰۲	۰/۰۱	۰/۱۴	۰/۰۳	۲/۲۰
۳	تعامل	۰/۰۳	۰/۰۲	-۰/۱۱	۰/۰۸	۲/۴۸
۱	اعتیاد به اینترنت	۰/۰۰	۰/۰۰	-۰/۰۲	۰/۷۷	۰/۰۸
۲	دلبستگی اجتنابی	۰/۰۳	۰/۰۲	-۰/۱۹	۰/۰۰	۴/۰
۳	تعامل	۰/۰۴	۰/۰۲	-۰/۰۷	۰/۳۱	۳/۰۲
۱	اعتیاد به اینترنت	۰/۰۰	۰/۰۰	-۰/۰۲	۰/۷۷	۰/۰۸
۲	دلبستگی اضطرابی/دوسوگرا	۰/۰۸	۰/۰۷	-۰/۲۹	۰/۰۰	۹/۵۷
۳	تعامل	۰/۰۸	۰/۰۷	-۰/۰۲	۰/۷۴	۶/۳۸

برای بررسی تعدیل کنندگی سبک دلبستگی زنان در رابطه اعتیاد همسران به اینترنت و رضایت زناشویی آنان، از رگرسیون چندگانه سلسله‌مراتبی استفاده شد. جدول ۲ نتایج تحلیل رگرسیون سلسله‌مراتبی را گزارش کرده است. بدین منظور در گام اول متغیر پیش‌بین (اعتیاد همسران به اینترنت)، در گام دوم متغیر سبک دلبستگی زنان به‌عنوان متغیر تعدیل کننده و در نهایت در گام سوم تعامل دو متغیر یادشده وارد مدل گردید. تعامل بین متغیرهای پیش‌بین و متغیر تعدیل کننده با استفاده از ضریب متغیرهای پیش‌بین در متغیر تعدیل کننده (سبک دلبستگی) محاسبه گردید. نتایج رگرسیون چندگانه نشان داد که در گام اول اعتیاد همسران به اینترنت نتوانست رضایت زناشویی زنان را پیش‌بینی کند (P<۰/۰۵، R2=۰/۰۰). اثر سبک دلبستگی ایمن در ضایت زناشویی (۰/۱۴) مثبت و در سطح ۰/۰۵ معنادار است. این متغیر ۱ درصد از واریانس رضایت را تبیین می‌کند. بعلاوه تاثیر سبک دلبستگی اجتنابی (۰/۱۹-) و سبک دلبستگی اضطرابی-دوسوگرا (۰/۲۹-) منفی و در سطح ۰/۰۱ معنادار بوده و این دو متغیر به ترتیب ۳ و ۷ درصد از واریانس رضایت زناشویی را تبیین می‌کنند. در آخرین گام با وارد شدن متغیر تعامل مشخص شد که تعامل اعتیاد همسران به اینترنت و انواع سبک های دلبستگی، پیش بین مناسبی برای میزان رضایت زناشویی زنان نبوده و اثر معناداری بر آن ندارند (P>۰/۰۵). بنابراین سبک دلبستگی زنان نمی‌تواند در رابطه اعتیاد همسران به اینترنت و رضایت زناشویی آنها نقش تعدیل کننده ایفا کند.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر بررسی نقش تعدیل کنندگی سبک دلبستگی زنان در پیش بینی رضایت زناشویی آنان بر اساس اعتیاد همسرانشان به اینترنت بود. یافته‌ی ابتدایی این پژوهش نشان داد که رابطه بین سبک دلبستگی ایمن زنان و رضایت زناشویی آنها مثبت و معنادار است. علاوه بر این رابطه بین سبک دلبستگی اضطرابی-دوسوگرا و سبک دلبستگی اجتنابی زنان و رضایت زناشویی آنها، منفی و معنادار است. نتیجه پژوهش حاضر همسو با نتایج پژوهش های امان اللهی و همکاران (۱۳۹۴)، عزیزی و بیرانوند (۱۳۹۶)، بدیر و همکاران (۲۰۲۰)، بوگاتی و وولی (۲۰۲۴) و فاطیما (۲۰۲۴) است. در تبیین نتایج فوق می‌توان به ویژگی های سبک دلبستگی افراد اشاره کرد. افراد دلبسته

1.tolerance
2.Variance inflation factor (vif)

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

ایمن به دلیل توانمندی بالا در مهارت های ارتباطی، تنظیم هیجان، دیدگاه مثبت و... می‌توانند با برقراری ارتباطی سازنده با همسرانشان نیازهای روانی بنیادی خود و همسر را به‌خوبی ارضا کرده، روابط با ثبات و رضایت زناشویی بالایی را تجربه کنند (مقدسی و محمدی پور، ۲۰۱۶). در مقابل افراد دلبسته ناایمن به سبب فقدان و یا نقص در ویژگی های فوق، در برقراری روابط با همسران ضعیف عمل کرده و رضایت زناشویی پایین تری را تجربه می‌کنند (شفیق و همکاران، ۲۰۲۳). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت سبک دلبستگی افراد و ویژگی های آن به سبب نقش بنیادینی که در شکل‌گیری رابطه زوجی فرد دارند، می‌توانند رضایت زناشویی افراد را پیش‌بینی کنند (یو و جو، ۲۰۲۰).

یافته دیگر پژوهش مشخص کرد که رابطه بین اعتیاد همسران به اینترنت و رضایت زناشویی زنان معنادار نیست. این یافته با پژوهش های رجایی و حیدری (۱۳۹۴)، لطیفیان و همکاران (۱۳۹۶)، ولی زاده و همکاران (۱۳۹۹) و کاتوپادهی و همکاران (۲۰۲۰) هم راستا نبوده اما با یافته پژوهش فرناندس و همکاران (۲۰۲۱) همسو است. یکی از مهم‌ترین رویدادهای زمانی حال حاضر جامعه جهانی، مسئله کرونا است. شیوع این ویروس جهان را با بحرانی شدید در حوزه سلامت (هر دو بعد جسمانی و روانی) مواجه ساخت. شیوع گسترده، ماهیت و مخاطرات آن روند طبیعی زندگی افراد را دستخوش تغییرات زیادی کرد و سبب تغییرات اساسی در روند تعاملات شد (عیدی و دیلم، ۲۰۲۰). مهمترین تغییر در این ایام کاهش تعاملات اجتماعی و افزایش دورکاری در همه ابعاد بود. در واقع اساسی‌ترین تغییر ایجاد شده در این زمان، شیوع هرچه بیشتر استفاده از اینترنت است (جهان[1] و همکاران، ۲۰۲۱). اکثر پژوهش‌هایی که در این برهه زمانی صورت‌گرفته‌اند در افزایش میزان استفاده از اینترنت اتفاق‌نظر دارند (عیدی و دیلم، ۲۰۲۰؛ فوچ، ۲۰۲۱). پیش از همه‌گیری کرونا، برخی تحقیقات به تفاوت‌های جنسیتی در میزان استفاده از اینترنت اشاره کرده‌اند. یافته‌های آنها نشان می‌دهد که میزان استفاده مردان از اینترنت بیشتر از زنان است (پیغمبری، ۱۳۹۹) و استفاده مردان از این فضا، نارضایتی و تعارض بیشتری به دنبال دارد (ماری و همکاران، ۲۰۲۳). این امر تا حدی می‌تواند به نرم‌های اجتماعی باز گردد. زنان معمولاً روابط گسترده‌تری با دوستان، خانواده و اطرافیان برقرار می‌کنند و این امر از سوی جامعه به‌عنوان یک ویژگی جنسیتی زنانه پذیرفته شده است، درحالی‌که در مورد مردان اینگونه نیست. ازاین‌رو، صرف زمان در شبکه‌های اجتماعی از سوی مردان، حساسیت بیشتری را در زنان برمی‌انگیزد (اسکندری و درودی، ۱۳۹۵). اما پژوهش‌های انجام شده در دوره همه‌گیری، تغییراتی را گزارش می‌کنند. این پژوهش‌ها نشان‌دهنده افزایش میزان استفاده اکثر افراد (هر دو جنس)از اینترنت و طبیعی بودن استفاده طولانی مدت از این فضاهاست (فرناندس و همکاران، ۲۰۲۱؛ عیدی و دیلم، ۲۰۲۰). با توجه به اینکه حدودا نیمی از زنان شرکت کننده در پژوهش حاضر کارمند می باشند، می‌توان گفت درگذشته مشغولیت زنان در اینترنت کمتر بوده بنابراین انتقادات بیشتری بر میزان استفاده همسرانشان داشتند، اما با شیوع همه‌گیری کرونا، اجتناب ناپذیر بودن دورکاری در حوزه‌های متعدد، رشد مشاغل غیر حضوری و روال شدن استفاده بیشتر از اینترنت، استفاده زنان نیز از این فضا افزایش یافته و با نوعی حس برابری مواجه شده‌اند (ایوانز[2]، ۲۰۲۰). بنابراین می‌توان گفت میزان استفاده مردان از اینترنت به سبب بیشتر شدن میزان استفاده همسرانشان، رضایت زناشویی انان را تغییر نداد (فرناندس و همکاران، ۲۰۲۱). زیرا همه افراد در حال تجربه یک رویداد زمانی مشابه هستند. همچنین پژوهش حاضر به جمع‌آوری اطلاعات از خانم‌ها و همسرانشان پرداخته، اما در پژوهش‌های پیشین اطلاعات صرفاً توسط یکی از زوجین به دست آمده است، بنابراین متفاوت بودن جامعه پژوهش حاضر در مقایسه با ادبیات تحقیق نیزمی‌تواند علت نتیجه حاضر باشد.

در نهایت نتایج بیانگر آن است که سبک دلبستگی زنان (ایمن و ناایمن) در رابطه اعتیاد همسرانشان به اینترنت و رضایت زناشویی آنان نقش تعدیل‌کنندگی ندارد. این پژوهش با یافته های باقری و همکاران (۲۰۲۲) و کاتوپادهی و همکاران (۲۰۲۰) ناهمسو است. در تبیین این نتیجه می‌توان از نظریه همسان‌همسری استفاده کرد. این نظریه، استحکام خانواده را ناشی از وجود ویژگی‌های همسان میان همسران می‌داند و معتقد است همسانی میان دو فرد پیوند آنها را استوار می‌سازد (پیترز[3] و همکاران، ۲۰۲۴). به سخنی دیگر، ناهمسانی میان دو همسر سرچشمه کشمکش‌های خانوادگی است. لی و لی[4] (۲۰۲۳) نشان دادند، افراد مایلند همسری برگزینند که در بیشتر ابعاد شبیه به خود و همسانشان باشند از جمله شخصیت، هیجانات، سبک دلبستگی و.. . پیترز و همکاران (۲۰۲۴) و نیلفروشان و نویدیان (۱۳۹۳) در پژوهش‌های خود به اهمیت همسانی سبک دلبستگی زوجین اشاره کرده‌اند. آنها معتقدند زوج‌هایی که هر دو سبک دلبستگی یکسانی داشتند (صرف نظر از ایمن یا ناایمن بودن)، میانگین رضایت زناشویی بیشتری را گزارش کردند. با توجه به اینکه میانگین رضایت

1. Jahan
2. Evans
3. Peters
4. Lee & Lee

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

زناشویی زنان در این پژوهش بالا گزارش شد (M=۱۴۱/۱۴) به نظر می‌رسد شباهت هایی بین سبک‌های دلبستگی زوجین پژوهش حاضر وجود داشته است. به دلیل وجود این شباهت، سبک دلبستگی زنان توان تعدیلگری رابطه اعتیاد همسران به اینترنت و رضایت زناشویی آنان را ندارد.

در مجموع پژوهش حاضر مشان داد که رضایت زناشویی زنان تحت تاثیر سبک دلبستگی آنان قرار دارد. با توجه به عدم معناداری رابطه اعتیاد همسران به اینترنت و رضایت زناشویی زنان و همچنین عدم تعدیلگری سبک دلبستگی در این رابطه، می‌توان نتیجه گرفت که عوامل متعدد دیگری در این رابطه تاثیرگذارند و به نظر می‌رسد روابط پیچیده‌تری در این میان برقرار است.

پژوهش حاضر همانند سایر پژوهش‌ها با محدودیت‌هایی همراه بود. از محدودیت‌های آن می‌توان به جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه خودگزارشی و نمونه‌گیری دردسترس اشاره کرد. بعلاوه با توجه به زوجی بودن عنوان پژوهش، در تکمیل پرسشنامه‌ها نیاز به مشارکت خانم و آقا وجود داشت. اما تمایل و همکاری آقایان در زمینه پاسخ‌دهی به سؤالات ضعیف‌تر بود. بی‌میلی در پاسخ‌دهی ممکن است سبب بی‌دقتی در پاسخگویی شده باشد. از آنجا که رضایت زناشویی یک متغیر چندبعدی است، برای ارزیابی آن لازم است به جنبه‌های متعددی توجه کرده و علاوه بر ویژگی‌های فرد، خصوصیات شریکان نیز به‌درستی بررسی شود. بنابراین عدم جمع‌آوری اطلاعات در خصوص همسران (مردان) یک محدودیت مهم به شمار می‌آید. همچنین این پژوهش در شرایط همه‌گیری ویروس کرونا و فقط در یک استان انجام شده است. با وجود این محدودیت‌ها، تعمیم نتایج به تمام موقعیت‌ها و جغرافیای وسیع‌تر امکان پذیر نخواهد بود. بنابراین پیشنهاد می‌شود این پژوهش در شرایط غیر از همه‌گیری کرونا و سطح وسیع تر جغرافیایی اجرا شود تا امکان تعمیم نتایج فراهم شود. بعلاوه، با توجه به تأثیر دوسویه ویژگی‌های همسران بر یکدیگر، توصیه می‌شود در پژوهش های آتی به بررسی خصوصیات مردان نیز پرداخته شود. همچنین اجرای پژوهش حاضر به‌صورت متقابل بر روی مردان و همسرانشان نیز نتایج جالبی به دست می‌دهد.

منابع

اسدی، م.، قاسم زاده، ن.، نظری فر، م.، و نیرومند سروندانی، م. (۱۳۹۹). اثربخشی زوج درمانی هیجان مدار بر رضایت زناشویی و احساسات مثبت نسبت به همسر. *مجله بین المللی مطالعات سلامت*، ۶(۴)، ۴۰-۳۶. https://doi.org/10.22100/ijhs.v6i4.804

اسکندری، ح.، و درودی، ح. (۱۳۹۵). بررسی ارتباط میزان استفاده و اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی بر گرایش به طلاق و تعارضات زناشویی .*مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۱۵(۳۳)، ۱۳۳-۱۵۰. https://faslname.msy.gov.ir/article_169.html

امان‌اللهی، ع.، کریم‌زاده، ع.، و اصلانی، خ. (۱۳۹۴). نقش تعدیل کنندهٔ محبت جسمی در رابطهٔ میان سبک های دل‌بستگی باکیفیت زناشویی زنان. *مشاوره و روان‌درمانی خانواده*، ۵(۴)، ۳۵-۱۷https://dorl.net/dor/20.1001.1.22516654.1394.5.4.2.4

اوراکی، م.، و فرد اقایی، ا. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین ویژگی های شخصیتی و میزان استرس با اعتیاد به اینترنت و رضایت زناشویی در زنان متاهل. *مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت*، ۶(۴)، ۲۵-۱۳. http://dx.doi.org/10.29252/shenakht.6.4.13

چراغی، م.، و ابراهیمی، م. (۱۳۹۹). فرضها و استانداردهای ایرانیان درباره ازدواج و روابط زناشویی: تحلیل کیفی ضرب المثلهای ایرانی. *خانواده پژوهی*، ۱(۳)، ۳۱۴-۲۹۴.https://dx.doi.org/10.29252/jfr.16.3.1

رایگانی، ف.، عیسی زادگان، ع.، و زینالی، ش. (۱۴۰۱). روابط ساختاری کمال‌گرایی با رضایت زناشویی: نقش واسطه‌ای انعطاف پذیری روان‌شناختی و باورهای فراشناختی. *رویش روان شناسی*، ۱۱(۷)، ۶۷-۷۸. http://dorl.net/dor/20.1001.1.2383353.1401.11.7.8.7

رجایی، م. س.، و حیدری، ح. (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت با رضایت و دلزدگی زناشویی دانشجویان متأهل دانشگاه آزاد اسلامی خمینی‌شهر در سال ۱۳۹۴. *سلامت جامعه*، ۱۱(۱)، ۶۹-۷۷. https://doi.org/10.22123/chj.2018.85346

رستمی، آ.، و ابراهیمی، م. (۱۴۰۲). پیش‌بینی رضایت زناشویی براساس طرحواره‌های ناسازگار اولیه، حمایت اجتماعی و سبک‌های دلبستگی زوجین در زنان متأهل. *خانواده و بهداشت*، ۱۳(۱)، ۱۰۷-۹۴. https://dorl.net/dor/20.1001.1.23223065.1402.13.1.8.5

طهرانی آزاد، ل.، و مجتبایی، م. (۱۳۹۸). روابط ساختاری بین رضایت زناشویی و حل تعارض بر اساس نقش میانجیگر سرمایه‌های روان‌شناختی زوج‌ها. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۱۳(۳)، ۴۹۶-۴۷۵. https://doi.org/10.29252/apsy.13.3.475

ظهیری، ع.، بساک نژاد، س.، و عباس پور، ذ. (۱۴۰۰). اثر بخشی زوج درمانی مبتنی بر بهبود کیفیت زندگی برسبک های حل تعارض، رضایت زناشویی و کیفیت زندگی زوجین دارای سابقه پیمان شکنی. *فصلنامه روانشناسی خانواده*، ۷(۲)، ۱۶-۱. https://doi.org/10.22034/ijfp.2021.245573

علوی، س.، اسلامی، م.، مرآثی، م. ر.، نجفی، م.، جنتی فرد، ف.، و رضاپور، ح. (۱۳۸۹). ویژگی های روانسنجی ؤزمون اعتیاد به اینترنت یانگ. *مجله علوم رفتاری*، ۴(۳)، ۱۸۳-۱۸۹. https://www.behavsci.ir/article_67688.html

فلاحیان، ح.، میکاییلی، ن.، و یوسفی، م. (۱۳۹۸). پیش بینی روابط فرازناشویی بر اساس کیفیت عشق، سبک های حل تعارض زوجین و تعهد زناشویی. *اسیب شناسی، مشاوره و غنی سازه خانواده*، ۵(۱)، ۷۶-۵۹. http://dorl.net/dor/20.1001.1.24234869.1398.5.1.7.4

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

گراوند، ه. (۱۴۰۱). نقش واسطه‌ای طرحواره‌های ناسازگار اولیه در رابطه بین سبک‌های دلبستگی با اضطراب کرونا. *فصلنامه روان‌شناسی کاربردی*، ۱۶(۱)، ۱۶۱-۱۸۱. https://doi.org/10.52547/apsy.2021.223946.1165

لطیفیان، م.، مرعشی، م.، و اقلیما، م. (۱۳۹۶). ارتباط اعتیاد به اینترنت با طلاق عاطفی در زنان متاهل شهر تهران در سال ۱۳۹۵. *مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان*، ۱۶(۶)، ۵۲۸-۵۱۷. http://dorl.net/dor/20.1001.1.17353165.1396.16.6.2.4

نامنی، ا.، و حسینیان شلمزاری، م. (۱۴۰۰). رابطه ساختار خانواده با میزان استفاده از فضای مجازی در زنان ایثارگر: نقش میانجی گرانه احساس امنیت. *مجله روانشناسی نظامی*، ۴۶، ۴۰-۲۱. https://dorl.net/dor/20.1001.1.25885162.1400.12.46.2.3

نیکنام، م.، و حسینی، ب. (۱۳۹۹). مهارت‌های ارتباطی و رضایت زناشویی: نقش تعدیل کننده اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مجازی. *فصلنامه پژوهش‌های نوین روانشناختی*، ۱۵(۵۸)، ۹۶-۸۰. https://dorl.net/dor/20.1001.1.27173852.1399.15.58.6.6

نیلفروشان، پ.، و نویدیان، ع. (۱۳۹۳). ترکیب ابعاد دلبستگی همسران و رضایت زناشویی زوجین. *مجله اصول بهداشت روانی*، ۳(۶۳)، ۲۰۰-۲۱۰. https://doi.org/10.22038/jfmh.2014.3276

ولی زاده، ف.، حشمت، ف.، و کرامت، ا. (۱۳۹۹). همبستگی وابستگی به اینترنت و خشنودی زناشویی در میان کارمندان متاهل دانشگاه علوم پزشکی شاهرود؛ یک پژوهش اصیل. *اسیب شناسی، مشاوره و غنی سازی خانواده*، ۶(۲)، ۱۶-۱۰. http://fpcej.ir/article-1-282-en.html

Anderson, E. L., Steen, E., & Stavropoulos, V. (2017). Internet use and problematic internet use: A systematic review of longitudinal research trends in adolescence and emergent adulthood. *International Journal of Adolescence and Youth*, 22(1), 430–454. https://doi.org/10.1080/02673843.2016.1227716

Bagheri, R., Ostovar, S., Griffiths, M., & Hashim, I. (2022). Server connection versus marital disconnection: An investigation of the effect of internet addiction on couple burnout in Iran. *Technology in Society*, 72, 102-163. http://dx.doi.org/10.1016/j.techsoc.2022.102163

Bakhshi, A., Ansari, S. (2022). The Key Role of Vulnerability in Developing Authentic Connections in Romantic Relationships. *Cyprus Turkish Journal of Psychiatry &Amp; Psychology*, *4*(1), 103-109. https://doi.org/10.35365/ctjpp.22.1.11

Bartholomew, K., & Horowitz, L.M. (1991). Attachment styles among young adults: Test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61, 226–244. https://doi.org/10.1037//0022-3514.61.2.226

Bedair, K., Hamza, E.A., & Gladding, S,T. (2020). Attachment Style, Marital Satisfaction, and Mutual Support Attachment Style in Qatar. *The Family Journal*, 28(3), 329-336. https://doi.org/10.1177/1066480720934377

Besharat, M. A. (2011). Development and validation of adult attachment inventory. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 30, 475 –479. https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.10.093

Bugatti, A., & Woolley, S. R. (2024). Competing Attachment in Romantic Relationships. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 1–19. https://doi.org/10.1080/15332691.2024.2310121

Candel, O.-S., & Turliuc, M. N. (2019). Insecure attachment and relationship satisfaction: A meta-analysis of actor and partner associations. *Personality and Individual Differences*, 147, 190–199. doi/10.1016/j.paid.2019.04.037

Chang, H. C., & Fu, Y. chih. (2023). Gender differences in marital satisfaction across cultural contexts: does 'knowing one's spouse's friends' matter? *Journal of Family Studies*, *29*(5), 2153–2172. https://doi.org/10.1080/13229400.2022.2144415

Chattopadhyay, S., Kumar, M., Singh, OP., & Talukdar, P. (2021). Effect of Internet addiction on marital life. *Ind Psychiatry J*, 29, 268-271. https://doi.org/10.4103/ipj.ipj_76_19

Chopik, W. J., Edelstein, R. S., & Grimm, K. J. (2019). Longitudinal changes in attachment orientation over a 59-year period. *Journal of personality and social psychology*, *116*(4), 598–611. https://doi.org/10.1037/pspp0000167

Eastwick P. W., Joel S., Carswell K. L., Molden D. C., Finkel E. J., & Blozis S. A. (2023). Predicting romantic interest during early relationship development: A preregistered investigation using machine learning. *European Journal of Personality*, 37(3), 276–312. https://doi.org/10.1177/08902070221085877

Eidi, A., & Delam, H. (2020). Internet addiction is likely to increase in home quarantine caused by coronavirus disease 2019 (COVID 19). *Journal of Health Sciences & Surveillance System*, *8*(3), 142-143. https://doi.org/10.30476/jhsss.2020.87015.1104

Fatima, L. B. (2024). Literature Review: The Effects of Attachment Styles and Perfectionism on Life Satisfaction. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, *26*, 760-765. https://doi.org/10.54097/pjx50g32

Fernandes, B., Uzun, B., Aydin, C., Tan-Mansukhani, R., Vallejo, A., Saldaña-Gutierrez, A., Nanda Biswas, U., & Essau, C. A. (2021). Internet use during COVID-19 lockdown among young people in low- and middle-income countries: Role of psychological wellbeing. *Addictive Behaviors Reports*, 14, 100-379. https://doi.org/10.1016/j.abrep.2021.100379

Fowers, B. J., & Olson, D. H. (1993). ENRICH Marital Satisfaction Scale: A brief research and clinical tool. *Journal of Family Psychology*, 7(2), 176–185. https://doi.org/10.1037/0893-3200.7.2.176

Fuchs, C. (2014). *Social media: A critical introduction*. SAGE Publications Ltd. https://doi.org/10.4135/9781446270066

Green, S. B. (1991). How many subjects does it take to do a regression analysis? *Multivariate Behavioral Research*, 26(3), 499–510. https://doi.org/10.1207/s15327906mbr2603_7

Hazan, C., & Shaver, P. (1987). Romantic love conceptualized as an attachment process. *Journal of personality and social psychology*, 52(3), 24-511. https://doi.org/10.1037//0022-3514.52.3.511

Irani, Z. B., & Rezaei, T. (2019). The effects of social networking on marital relationships and couples quality of life (Case study: Couples of social networking members in Shiraz). *Journal of Social Sciences and Humanities Research*, 7(2), 54-60. https://doi.org/10.24200/jsshr.vol7iss02pp54-60

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]

Jahan, I., Hosen, I., al Mamun, F., Kaggwa, M.M., Griffiths, MD., & Mamun, MA. (2021). How Has the COVID-19 Pandemic Impacted Internet Use Behaviors and Facilitated Problematic Internet Use? A Bangladeshi Study. *Psychol Res Behav Manag*, 14, 1127-1138. https://doi.org/10.2147/PRBM.S323570

Karananeethi, A., Prihadi, K. D., Ho, Y. M., Shoba, C., Nesan, G., Cahyanti, I. Y., & Surjaningrum, E. R. (2024). Achieving relationship satisfaction: household gender equality and mattering. *International Journal of Public Health Science*, *13*(1), 376-384. https://doi.org/10.11591/ijphs.v13i1.23214

Karney B. R., & Bradbury T. N. (2020). Research on marital satisfaction and stability in the 2010s: Challenging conventional wisdom. *Journal of Marriage and Family*, 82(1), 100–116. https://doi.org/10.1111/jomf.12635

Lee, S., & Lee, M. (2023). Religious Homogamy and Marital Satisfaction in South Korea: Exploring Variations across Religious Groups. *Journal for the Scientific Study of Religion*, 62(3), 672-693. https://doi.org/10.1111/jssr.12861

Levy, M. B., & Davis, K. E. (1988). Lovestyles and attachment styles compared: Their relations to each other and to various relationship characteristics. *Journal of Social and Personal Relationships*, 5(4), 439 –471. https://doi.org/10.1177/0265407588054004

Mari, E., Biondi, S., Varchetta, M., Cricenti, C., Fraschetti, A., Pizzo, A., Barchielli, B., Roma, P., Vilar, M.M., Sala, F.G., Giannini, A.M., & Quaglieri, A. (2023). Gender differences in internet addiction: A study on variables related to its possible development. *Computers in Human Behavior Reports*, 9(5), 100-247. http://dx.doi.org/10.1016/j.chbr.2022.100247

McNulty, J. K., Meltzer, A. L., Neff, L. A., & Karney, B. R. (2021). How both partners' individual differences, stress, and behavior predict change in relationship satisfaction: Extending the VSA model. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, *118*(27), Article e2101402118. https://doi.org/10.1073/pnas.2101402118

Moghadasi, M., & Mohammadipour, M. (2016). The effectiveness of communication skills and effective dialogue on marital satisfaction and commitment of young couples. *Journal of Fundamental and Applied Sciences*, 8(4), 2095-2105. https://doi.org/10.4314/JFAS.V8I2S.169

Olson, D., Waldvogel, L., & Schlieff, M. (2019). Circumplex Model of Marital and Family Systems: An Update. *Journal of family theory and Review*, 11(2), 199-211. https://doi.org/10.1111/jftr.12331

Peters, S. D., Meltzer, A. L., & McNulty, J. K. (2024). Own and Partner Attachment Insecurity Interact to Predict Marital Satisfaction and Dissolution. *Social Psychological and Personality Science*, 0(0). https://doi.org/10.1177/19485506241237294

Procentese, F., Gatti, F., & Di Napoli, I. (2019). Families and Social Media Use: The Role of Parents' Perceptions about Social Media Impact on Family Systems in the Relationship between Family Collective Efficacy and Open Communication. *International journal of environmental research and public health*, *16*(24), 201-212. https://doi.org/10.3390/ijerph16245006

Satici, B., Kayis, A.R., & Griffiths, M.D. (2023). Exploring the Association Between Social Media Addiction and Relationship Satisfaction: Psychological Distress as a Mediator. *International Journal of Mental Health and Addiction*, 21(4), 2037-2051. https://doi.org/10.1007/s11469-021-00658-0

Shafique, A., Yousaf, K. & Irfan, A. (2023). Marital Satisfaction and Quality of Life among Married Women: Moderating Role of Attachment Styles. *Bahria Journal of Professional Psychology*, 22(2). http://dx.doi.org/10.58800/OGLM4067

Sternberg, R.J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological Review*, 93, 119-135. https://doi.org/10.1037/0033-295X.93.2.119

Taghani, R., Ashrafizaveh, A., Ghanbari Soodkhori, M., Azmoude, E., & Tatari, M. (2019). Marital satisfaction and its associated factors at reproductive age women referred to health centers. *Journal of education and health promotion*, 8, 133. https://doi.org/10.4103/jehp.jehp_172_18

Widyanto, L., & McMurran, M. (2004). The psychometric properties of the internet addiction test. *Cyberpsychology & behavior: the impact of the Internet, multimedia and virtual reality on behavior and society*, *7*(4), 443–450. https://doi.org/10.1089/cpb.2004.7.443

Yoo, G., & Joo, S. (2022). Love for a Marriage Story: The Association Between Love and Marital Satisfaction in Middle Adulthood. J *Child Fam Stud*, 31(6), 1-12. https://link.springer.com/article/10.1007/s10826-021-02055-6

Young, K.S. (1998). Internet Addiction: The Emergence of a New Clinical Disorder. *Cyber Psychology & Behavior*, 1(3), 237–244.https://doi.org/10.1089/cpb.1998.1.237

[Downloaded from frooyesh.ir on 2026-11-19]